

Rondom de kerkdiensten

ds. Arjan van Lagen en
ds. Jan van der Meulen

Zes februari: een bijzondere gewone zondag

Zondag 6 februari zal de cantorij meewerken aan de dienst. Deze dienst is een gewone dienst, maar is toch ook een bijzondere zondag. Een bijzondere zondag, niet alleen *omdat de cantorij meewerkt*, maar omdat in deze dienst ook de bevestiging van zuster Charlotte Opuku-Aboagye tot ouderling zal plaatsvinden. Velen van u zullen haar niet kennen, want zij is actief bij de internationale tak van onze gemeente samen met de gemeente in Gaasperdam, namelijk bij de Engelstalige diensten. Wij noemen deze internationale tak de Presbyterian International Church (PCI). Het is goed dat de betrokkenen bij dit dienstwerk zelf een grote rol (gaan) spelen bij zaken van beleid, vorm en inhoud van de diensten. In deze dienst van bevestiging zal naast het Nederlands ook Engels gesproken worden, maar altijd zo dat iedereen het in eigen taal kan lezen of horen.

Pasen valt vroeg dit jaar

Het zal u niet ontgaan zijn, dat we dit jaar een vroege Pasen hebben, namelijk 27 maart. Dit betekent dat we ook vroeg met de voorbereidingen tot dit hoogfeest van het christelijke geloof beginnen. In en buiten de kerk kan een feest echt slagen als men zich er mentaal op voorbereidt. Wie zo maar bij een feest binnenvalt, zal enorm zijn best moeten doen om in de stemming te komen. Om ons te helpen toe te leven naar Pasen is er een voorbereidingsperiode, de zogenaamde Veertigdagen- of vastentijd.

Veertig is een kwestie van tellen

De tijd van de Veertig dagen naar Pasen toe vangt aan met de Aswoensdag. Het is een periode van ingetogenheid en soberheid die met deze dag begint. Vanouds was de vasten dan ook een kenmerk van deze voorbereidingstijd op het paasfeest. Maar ook in deze periode blijven de zondagen niet anders dan gedenkdag van de opstanding. Daarom worden de zondagen niet meegenomen in de telling van de veertig dagen. Zes weken van ieder zes vastenzondagen plus de vier weekdagen vanaf Aswoensdag, zo komen wij op veertig uit.

Oecumenische avondgebeden

De oecumenische Aswoensdagviering is tevens de eerste van een reeks van zeven avondgebeden op de woensdagavond in De Nieuwe Stad. Het is al lange tijd een traditie deze avondgebeden in oecumenisch kader te houden. De belangstelling was vorig jaar opvallend groot en we hopen dat ook dit jaar velen de weg weten naar de kerk voor vastenmaaltijd en aansluitend avondgebed. Elders in deze *Opnieuw* vindt u meer informatie over deze avondgebeden.

Zes zondagen - Stille Week - Paasmorgen

De hele voorbereidingsperiode tot en met het hoogfeest van Pasen zullen de Evangelisch-Lutherse Gemeente en de Samen-op-Weg-Gemeente samen optrekken. Vorig jaar hebben we dat ook gedaan, maar met het feest van Pasen waren we toen weer gescheiden. Dat heeft veel verbazing opgeroepen en er zijn vragen gekomen om dat een volgend jaar niet te doen. Waarom wel samen voorbereiden op een feest, maar het feest zelf apart te vieren. De kerkenraad en de Brandpuntraad vonden beide dat we dit jaar ook het feest samen zouden moeten vieren.

Zeven kruiswoorden

In de voorbereidingstijd voert ons spoor langs de zeven kruiswoorden; op zes zondagen en Goede Vrijdag. De lezing in de lijst van kerkdiensten verwijst steeds naar een van de zeven kruiswoorden. Dat zijn de uitspraken, uitroepen van Jezus, terwijl hij aan het kruis hangt. Daarmee wordt een oude traditie van de kerk opgepakt. In de traditie waar de nadruk ligt op het lijden van Jezus is dat lange tijd een gangbaar verkondigingschema geweest voor de voorbereiding op Pasen, ook wel "lijdenstijd" genoemd.

Parallel aan de diensten is er ook een kinderprogramma ontwikkeld langs deze kruiswoorden. U zult het wel merken en wellicht is hier nog eens een aansporing op zijn plaats om in deze tijd juist met de kinderen naar de kerk te komen. U krijgt zo steun voor de geloofsopvoeding van uw kinderen. En vriendjes en vriendinnetjes zijn zeer zeker ook welkom!

In de volgende *Opnieuw* zult u meer kunnen lezen over het vervolg van de Veertigdagentijd en de diensten in de Stille Week en de Paasmorgendienst.

Voor nu wensen wij u allen vrede en alle goeds en een goede voorbereiding op het hoogfeest van Pasen.

Overdenking

Corrie Rikkers

Ze is de zeventig ruim gepasseerd en onlangs weduwe geworden. Een vitale vrouw nog, levendig, in alles geïnteresseerd en niet bang haar tranen te laten zien om het verlies van haar levensmaatje. Zeven trouwe jaren heeft ze hem verzorgd, een moeilijke tijd, een tijd van afbraak en beperking, maar ook een tijd van zingeving, een tijd waarin zij zich nodig voelde. Een tijd waarin zij haar bestaan en identiteit ontleende aan de zorg die zij kon geven. Nu valt dit alles weg. Het maakt haar onzeker en verdrietig en tegelijk is er de uitdaging: ze kan nog van alles en wil nog van alles. En er is nog tijd en ruimte, om dat te doen wat ze niet kon doen in al die jaren die ze thuis was om haar man te verzorgen. Wel is er de vraag: "hoeveel tijd heeft ze nog? Is er genoeg tijd om de zeven jaren van beperking in te halen? En mag ze die zichzelf ook gunnen? Kan dat wel als rouwende weduwe?"

Ze is mijn maatje in het maken van een levensgrote zandmandala op de vloer van een verbouwde boerderij in Drenthe. Onze 'juf' heeft mooi gesproken over de Indianen, die al eeuwenlang patronen maken in het zand en over de monniken in Tibet, die de kunst van het patronen maken met gekleurd zand ook in ons land demonstrenen. "Wat van ver komt, smaakt lekkerder", zei mijn moeder altijd.

Zo vergeten wij, dat toen deze boerderij nog in bedrijf was, onze voormoeders de vloeren schrobden en er met wit zand patronen op strooiden. Patronen, die werden doorgeven van moeder op dochter.

Patronen doorgeven is van alle tijden en alle eeuwen of het nu in het zand, in tapijten of borduursels is. En met die patronen worden normen, waarden en religieuze beelden doorgegeven.

Boos zijn en hulp vragen

In de zorg zijn ook vele patronen zichtbaar. Patronen, die zijn doorgeven van moeder op dochter. Zorg is veelal een vrouwenzaak, al ken ik ook mannen die voor hun vrouw of ouders zorgen. De bekendste mannelijke mantelzorger in Amsterdam is onze burgemeester. Zijn vrouw is geportretteerd in 'Zeggen wat onzichtbaar is', een boekje, dat ter gelegenheid van het jaar van gehandicapten is verschenen. Zij vertelt daarin, dat het zo moeilijk is echt eerlijk te zijn. "Hoe kan je je boosheid of geïrriteerdheid laten zien, als je vijf minuten later weer om hulp moet vragen?" Boosheid is toch al een moeilijke emotie voor vrouwen. Zij durven deze emotie ook niet te laten zien, als hun hulpbehoevende man maar zit te commanderen, want hij heeft het al zo moeilijk. Het patroon van de 'opofferende vrouw' is een diep ingesleten patroon. Vanzelfsprekend offeren zij jaren van hun leven voor hun man of ouders. En als het dan voorbij is, schamen zij zich dat de gedachte boven komt drijven: "Nu ik."

Patroonverandering

Patronen zijn echter geen onveranderbare grootheden, maar onderdeel van een relatie. Zodra iemand wat aan het patroon verandert, moet de ander er weer naar kijken en daarop inspelen. Zo gaat het met het maken van een zandpatroon en zo gaat het ook met levenspatronen.

Eerlijkheid, moed en vertrouwen zijn van cruciaal belang in de relatie tussen hulpgevende en hulpontvangende om knellende patronen onder ogen te durven en te kunnen zien. "Eerlijk te durven zeggen, dat je je als man waardeloos voelt, omdat je de kost niet meer kunt verdienen voor je gezin. Hoe het je eer aantast, je vrouw te zien rennen om er wat bij te verdienen om de auto te kunnen betalen, waardoor jij toch mobiel blijft. Zo kwetsbaar en pijnlijk allemaal, dat je er maar liever het zwijgen toe doet".

Of als vrouw te durven zeggen: "Ik houd het alleen maar vol op die en die voorwaarden en dat houdt niet in dat mijn liefde voorwaardelijk is, maar mijn zorgcapaciteit is niet onvoorwaardelijk".

Het houdt immers ook in, dat je toegeeft aan jezelf dat er grenzen zijn aan je zorg en nog moeilijker, dat anderen misschien ook wel zorg kunnen geven. Inlevingsvermogen en respect zijn onmisbaar als je als buitenstaander betrokken bent bij een mantelzorgsituatie. De dochter die een ouder een 'goede dood' in haar eigen huis wil geven, krijgt voortdurend te horen: "Dat is veel te zwaar, je houdt dat nooit vol, je op te offeren is ouderwets". Zaken die de dochter zich zelf ook voortdurend afvraagt en haar zorglast alleen maar verzwaren. En toch is er binnen in haar bijna een roeping om dit te doen en tot een goed einde te brengen. Een oud ingesleten patroon om goed voor je ouders te zorgen? Vast wel, maar wat zou dat? Ze wil het echt en aanvaardt dit patroon. Heeft ze dan niet meer baat bij bevestiging, en mocht het toch niet lukken aan meelevende tranen en goede raad, in plaats van "Wij hebben je het toch al zo vaak gezegd, dat je het niet vol zou houden".

Patronen, doorgegeven van generatie op generatie zijn vaak zo onveranderlijk, dat wij gauw zeggen: "Oh bah, er zit een foutje in". Wij zouden kunnen beginnen met te zeggen: "Kijk eens, wat een interessante variatie op het patroon".

Collecten

6 februari 2005

KerkinActie/werelddiaconaat (zondag voor het Werelddiaconaat)

De eerste zondag van februari is, na de watersnoodramp van 1 februari 1953, traditioneel een collecte voor het Werelddiaconaat geworden. KerkinActie steunt projecten die werken aan een menswaardig bestaan voor mensen in alle continenten. Projecten die gericht zijn op het structureel verbeteren van de levensomstandigheden van mensen door hen te helpen om op eigen benen te staan. De opbrengst van deze collecte telt mee voor het diaconaal aandeel buitenland.

20 februari 2005

Pastoraat

Pastoraat is een wezenlijk onderdeel van het kerk-zijn. Dat krijgt gestalte in de plaatselijke gemeente en is ook de verantwoordelijkheid van die gemeente. Maar sommige soorten pastoraat overstijgen de draagkracht van de plaatselijke gemeente en zijn daarom landelijk georganiseerd en worden vanuit het land gevoed en ondersteund. We noemen hier het pastoraat in ziekenhuizen en gevangenissen of het krijgsmachtpastoraat. Op landelijk niveau zijn ook enige werkgroepen actief die plaatselijke gemeenten kunnen adviseren in andere specifieke vormen van pastoraat of rond ethische vragen. Daarnaast is er steeds opnieuw behoefte aan toerusting van ouderlingen en bezoekmensen. Deze collecte is voor al dit werk bestemd.

NIEUWS UIT DE GEMEENTE

Uit de kerkenraad

Jan van der Meulen

Uit de vergadering van november 2004

De kerkenraad gaat akkoord met een ontmoetingsweekend tussen de Lutherse Brandpuntraad en de SoW kerkenraad van vrijdagavond 4 februari tot en met zaterdag 5 februari 2005. Dertien leden van de kerkenraad zullen deelnemen.

Besloten wordt om de Nieuwe Bijbelvertaling op proef zes maanden lang te gebruiken afgewisseld zo nu en dan met een andere vertaling bijvoorbeeld de Naardense Vertaling van ds. Pieter Oussoren. Na dit half jaar zal met de gemeente geëvalueerd worden, waarna de kerkenraad zal besluiten of de NBV als kanselbijbel zal worden aangeschaft. In het voorjaar staat een cursus gepland rond bijbelvertalingen, dit in de serie van 'God voor beginners'.

Als bezinningsmoment is deze keer de kindernevendienst aan de orde. Hanna Fokkens leidt dit onderwerp in. Zij pleit er voor om ondanks het geringe aantal kinderen toch het aansteken van de kaarsen en het kinderpraatje niet aan de kinderen en de gemeente voorbij te laten gaan. Begin 2005 willen we proberen een geloofsopvoedingkring op te starten. Voortrekkers zullen zijn ds. Jan van der Meulen en Hela Reemnet.

De gang van zaken rond het avondmaal wordt nog eens besproken en gekozen wordt om voortaan matzes te gebruiken. De diakenen zullen als er in de kring gevierd wordt de matzes ronddelen. De wijn zal in de kring worden doorgegeven. Om een vlotte afwikkeling bij het Avondmaal in de kring te bevorderen wordt gekozen voor vier punten van waaruit brood en beker rondgaan. Er zal steeds één beker met druivensap zijn, de overige met wijn.

Voor de opvolging van Irma Blits als voorzitter van de kerkenraad is een profielschets opgesteld die wordt goedgekeurd.

De Surinamewerkgroep wil graag de verantwoordelijkheid nemen voor twee zondagse diensten per jaar en daarnaast ook graag twee zangdiensten per jaar organiseren op zaterdagmiddag.

Naar aanleiding van een brief van Annie Vis aan de kerkenraad waarin zij de benadering in het leerhuis Liturgie met betrekking tot het punt van het staan bij de lezing van het evangelie eenzijdig vond, besluit de kerkenraad om in de maanden mei / juni 2005 een leerhuis op te zetten met als thema anti-judaïstische tendensen in het christendom en in de bijbel. De bedoeling is dit leerhuis gezamenlijk met de lutherse gemeente te houden. De predikanten zullen dit bespreken met hun lutherse collega's.

De Hervormde en Gereformeerde begrotingen worden gepresenteerd en toegelicht door Jaap de Visser en Susanne Jager van het college van kerkrentmeesters. Het is duidelijk dat de tekorten van beide kerken snel zullen oplopen. Voor 2004 wordt een tekort van €10.000 voorzien en voor 2005 wordt een tekort van €15.000 begroot. Dit ondanks de subsidie van het Bureau Steunverlening van € 42.500. Er zijn dus op korte termijn ingrijpende maatregelen nodig. Het handhaven van de $1\frac{2}{3}$ (+ $\frac{1}{3}$ projectfinanciering) predikantsplaats wordt in dat perspectief heel moeilijk. Afgesproken wordt, dat allereerst contact opgenomen zal worden met het Regionaal Orgaan van Toezicht om de nu ontstane situatie toe te lichten en naar oplossingen te zoeken eventueel onder professionele bovenplaatselijke begeleiding. Met deze aanbeveling keurt de kerkenraad de begrotingen goed.

Ondertussen is er een PKN fusiecommissie aan de gang om voor eind 2005 de formele fusie van de Gereformeerde Kerk en de Hervormde Gemeente te bewerkstelligen. Irma zal als lid van de commissie vrijwilligerszorg gesprekken voeren met een aantal mensen die de gewenste talenten hebben om voorzitter te worden. Uitgangspunt voor deze gesprekken blijft, de wensen en de bekwaamheden van betrokkenen te respecteren.

Vanuit de beheerscommissie zijn een aantal voorstellen gedaan om de inkomsten voor de vijf kerken te verhogen en de kosten te beperken.

De volgende voorstellen worden door de kerkenraad overgenomen:

De koffie op zondag en door de week zal niet meer gratis zijn. Bij vergaderingen zullen de kosten worden doorberekend aan de kerk en niet aan de deelnemers van de vergadering.

De prijzen van consumpties en van ruimten mogen worden verhoogd. Per rouw- of trouwdienst zal €100 in rekening worden gebracht voor gebruik van DNS

Commerciële verhuur op zaterdag mag wat de SoW kerkenraad betreft, mits de eigenaar kerken op een aantal zaterdagen mogelijkheid houden om bijvoorbeeld een gemeentedag te houden. Voor SoW wordt gedacht aan tweemaal per jaar.

Het voorstel voor het gebruik van de zalen / ruimten op de zondag wordt door de kerkenraad als voorbarig terzijde gelegd. De kerkenraad is wel bereid om creatief mee te denken.

Er zijn ontwikkelingen in de relaties tussen de Presbyterian Church of Ghana in Amsterdam en SoW en PCG en de Presbyterian International groep (PCI) anderzijds. Als tijdelijk predikant voor de PCG in Amsterdam is ds. Atze van der Broek aangesteld. Vanuit de Ghanezen in beide kerken komen meer en meer signalen dat er naar hereniging gewerkt moet en kan worden. Ook vanuit Ghana is er de wens dat PCG en PCI weer één worden en dat ook de samenwerking tussen PCG en SoW op

plaatselijk niveau hersteld zal worden. Ondertussen willen de PCI leden zich meer inspannen voor hun eigen Engelstalige middagdiensten. Charlotte Opuku zal als ouderling worden bevestigd en de PCI in de SoW kerkenraad van de Bijlmer vertegenwoordigen.

Even voorstellen

In de maand februari lopen wij (Cisca Peters en Jerry Pasman) stage in uw gemeente. We volgen een deeltijdopleiding voor pastoraal / levensbeschouwelijk werkende, aan de academie voor theologie en levensbeschouwing (ATL) in Amsterdam. Het gaat dus maar om een korte stage. Het wordt met een sjiek woord "exposure" stage genoemd. Het is eigenlijk een stage, waarin we kennis moeten maken met een gemeente die voor ons onbekend is. Het hoofddoel van stage is de ontmoeting met mensen in een kerkelijke gemeente. Het gaat vooral om de indrukken die we opdoen tijdens de ontmoetingen met de gemeenteleden. We zijn ontzette blij, dat uw gemeente ons gastvrijheid biedt voor de stage.

Cisca Peters (45) 2e jaars student ATL Theologie en Levensbeschouwing

Ik ben gehuwd en moeder van twee prachtige zonen van 9 en 13 jaar.

Van huis uit ben ik Rooms-katholiek. Onze binding met de kerk en het klooster van mijn tante waren een belangrijke factor in ons leven. In mijn puberteit en na het verlaten van mijn ouderlijk huis heb ik mij enorm afgezet tegen de kerk en alles wat met religie te maken had. In mijn werken in de gezondheidszorg liep ik opnieuw tegen de vraag aan; waar kom ik vandaan, waar ga ik naartoe, wat is de zin van mijn bestaan, en wat is de zin van al het lijden. Daardoor gedreven en mijn speurtocht binnen alle vormen van religie ben ik aan deze studie begonnen. Ondertussen werk ik als verpleegkundig consulent met patiënten met de dodelijke spier-/ zenuwziekte ALS. Ook daar word ik geconfronteerd met vragen rond de zin en zinloosheid van ziek zijn en lijden. Sinds kort kijk ik ook rond in andere kerken, het intrigeert mij hoe de binding met kerkgenootschappen zo sterk kan zijn. Zelf mis ik die verbondenheid zeker. In onze geseclariseerde samenleving bindt de kerk niettemin nog steeds mensen.

In deze stage hoop ik inzicht te krijgen in die binding die mensen voelen met hun kerk, en het gezamenlijk beleven van geloof en spiritualiteit. Dit te doen in een woongemeenschap als de Bijlmer is des te interessanter voor mij omdat ik binnen de interculturele groepen waar ik deel van uit maak, juist geïnteresseerd ben in verschillende culturen. Ik zing met veel liefde in een multi-cultureel vrouwenkoor en ben actief binnen de lokale Amnesty groep.

Jerry Pasman (32) 2e jaars student ATL Theologie en Levensbeschouwing.

Ik werk als sociaal pedagogisch medewerker in een opvangcentrum voor dak- en thuislozen. Bij dak- en thuislozen kunt u denken aan mensen die diverse problemen hebben, bijvoorbeeld: alcohol- of drugsproblemen, of mensen die geestelijk in de war zijn, in ieder geval mensen die een thuis missen. Het zijn mensen die veel hebben meegemaakt en vaak een bijzonder verhaal te vertellen hebben. Ik ben erg geïnteresseerd in verhalen van mensen. Als groepsleider heb ik weinig tijd om werkelijk goed aandacht te besteden aan de verhalen van mensen. Ik wilde ook iets vanuit levensbeschouwing en spiritualiteit doen, want dat heeft mijn interesse. De geestelijke verzorging leek me een goede combinatie van beide interessen.

Ik kom uit een atheïstisch gezin. In Winterswijk (waar ik geboren ben en opgegroeid) vroeg men altijd welk geloof we hadden. Ik moest daar altijd met een negatief 'niets' op antwoorden. Mijn ouders zeiden immers dat we 'niets' waren. Ik werd daar als kind zo verdrietig van, dat ik als kind al naar dat "iets" op zoek ging. Ik had wel een oma die interessante dingen kon vertellen over spiritualiteit. Ik heb als jongetje daardoor een soort honger gekregen naar spiritualiteit en levensbeschouwing. Ik heb als het ware een odyssee gemaakt naar het zoeken van iets. Van antroposofie tot soefisme, soefisme tot katholicisme van katholicisme naar jodendom. Als u nu zult vragen, wat ik ben, zou ik zeggen: "Ik ben joods-christelijke georiënteerd en tegelijkertijd ook weer niets."

Ik kom uit een protestant christelijke dorp, maar ben nog nooit te gast geweest in een protestants christelijke gemeente. In Winterswijk leven verschillen groepen levensbeschouwingen naast elkaar en niet met elkaar; tot een werkelijke ontmoeting is het nooit gekomen. Ik ben blij dat uw

gemeente deze mogelijkheid tot kennismaking biedt. Wij (Cisca Peters en Jerry Pasman) hopen dat we u binnenkort mogen ontmoeten.

Wil je (muzikaal) in de watten gelegd worden?

SoW cantorij "De Nieuwe Stad"
zoekt:

Tenoren

Meld je aan bij Gracia 697 7784,
Arnoud 699 1476,
Frank 699 6046 of
Henny 698 1573

Ouderenkring

Ans Odinot

Tegelijk met onze bijeenkomst was De Nieuwe Stad dit keer gastheer voor Hindoestaanse Moslims die hun offerfeest wilden vieren in de grote kerkzaal.

Ook bij ons was de opkomst goed, dus was het een beetje behelpen. Maar met kunst en vliegwerk konden wij én koffiedrinken met elkaar in kamer twee én naar de dia's kijken, ons getoond door majoor Attie van Wachtendonk van het Leger des Heils.

Zij heeft tot twee jaar geleden gewerkt in de Bijlmermeer. Omdat er erg veel flats in de nabije omgeving van Klieverink zijn afgebroken zijn de activiteiten sterk terug gelopen.

De koffiehoek en het verkooppunt voor kleding zijn nog in bedrijf. Eén dag per week zit de maatschappelijk werkster op haar post om mensen hulp te bieden.

In Gein staat een fasehuis voor lichtelijk verstandelijk gehandicapte mensen. Ook is daar een opvang voor begeleid wonen. De plek waar jonge mensen zelfstandigheid leren ervaren met vallen en opstaan.

In het algemeen heeft Attie verteld over de opbouw en functie van het Leger des Heils.

Zij vertelde over haar contacten met Tsjechië die nu goed verlopen, na de communistische omwenteling een paar jaar geleden.

Heel apart was haar verhaal over de nieuwe kledinglijn '50/50 fashion'. Samen met de Bijenkorf is er een lijn opgezet om van oude merkkleding een heel nieuwe look te maken. Mocht u zin hebben in een nieuwe look, ga dan naar de 'Chill Out' afdeling van de Bijenkorf.

De opbrengsten waren voor het project 'Vast en Verder' in Arnhem voor zwerfjongeren die in aanraking geweest zijn met justitie.

Na afloop kreeg Attie een gift van de ouderen, opgehaald tijdens de Adventsbijeenkomst in december.

De volgende keer 17 februari wordt er een video vertoond die is opgenomen tijdens de reis van Frank en mij door China. Vanaf half tien bent u van harte welkom.

Voor iedereen die dit leest: Vindt u het leuk, prettig, om bijvoorbeeld vier keer per jaar een ochtend in de kerk te komen om daar met elkaar spelletjes te doen, koffie te drinken, liedjes te zingen. Als dit u aanspreekt dan kunt u dat kenbaar maken bij de mensen van de diaconie, u allen wel bekend.

Gemeentecontact met Borna

Piet Baaijens

Vanuit de DDR tijd hebben we contact met een partnergemeente in Duitsland, namelijk de gemeente in Chemnitz-Borna. In het voorjaar van 2005 komen zij met een groep een weekend naar onze SOW gemeente. Om precies te zijn, het bezoek begint op vrijdag 1 april. We hebben dan voor

twee of drie nachten slaapplaatsen nodig. Verder zoeken we mensen die het leuk vinden om met hen een uitstapje te maken en een gesprek te voeren.
Het programma wordt in het maartnummer van *Opnieuw* bekend gemaakt.
Als u/jij belangstelling hebt, neem dan contact op met Piet Baaijens, telefoon 699 6173.

Maak kennis met: de luisteraars aan de kerktelefoon

Frank Odinot

“En ook een hartelijk welkom voor de luisteraars aan de kerktelefoon,” klinkt er elke zondag. Maar wie zijn dat dan? Lange tijd was dat alleen Anneke Louwersheimer. Na veel vijven en zessen zijn daar eind vorig jaar Anne en Francien de Vries bij gekomen. Trouwens, ook bij Anneke was het een heel getob om een goede weergave te verkrijgen. Na aanvankelijk KPN telecom de schuld te hebben gegeven, bleek het daar toch aan de eigen apparatuur te liggen. Een antieke radio die wij nog hadden staan, bracht uitkomst en onlangs heeft Irma met Anneke een nieuwe audio set gekocht, waarop tevens cd's gedraaid kunnen worden.

Anneke Louwersheimer loopt al tegen de tachtig, maar dat merk je niet echt; ze is enorm bij de tijd. Zij was ook heel lang zeer actief in de kerk, onder andere vanaf 1969 bij de diaconie, samen met Janny ten Have. Verder deed ze mee aan de Werkgroep Uitgeprocedeerden, het verjaardagsfonds, het bezorgen van *Opnieuw*, de Bijlmer Duif, Kerkbalans en samen met Elly Antheunissen was ze actief voor de Ouderenkring, toen nog Ouderensoos geheten. Nog steeds worden die ochtenden afgesloten met het zingen van gezang 456: *Zegen ons Algoede*. Dat hebben zij er in gebracht. In het jaar 2000 begonnen de lichamelijke problemen, waardoor zij steeds moeilijker naar de kerk kon komen. Ze heeft overigens al tien jaar kerktelefoon. Anneke was in haar werkzame periode verpleegster en heeft verschillende keren het defilé op Soestdijk meegemaakt. Zij is van gereformeerde oorsprong met een strenge moeder. Er werden toen geen gezangen maar alleen psalmen gezongen. Liturgisch is er veel veranderd de laatste tijd. Prettig is de merkbare betrokkenheid van de gemeente.

Ook de kerktelefoon aansluiting bij de familie De Vries heeft veel voeten in de aarde gehad. Daar bleek, na vruchteloze hulp van Henk Spruit van de ELG, het probleem toch bij de apparatuur van KPN telecom te liggen. Ook Francien komt uit een zwaar gereformeerd nest. Hun aansluiting bij onze gemeente liep via verschillende kerken in Amsterdam, zoals de Jeruzalemkerk, waar ze getrouwd zijn en de Westerkerk, waar ze nog heen gingen toen ze al in de Bijlmer woonden. Die aansluiting is ook maar heel geleidelijk gegaan; in hun ogen een wisselwerking tussen hun eigen lichtelijke gereserveerdheid en op dat moment niet zo gastvrij overkomende voorvallen in onze kerk. Maar nu voelen zij zich wel in onze gemeente opgenomen.

Opmerkelijk is, dat Francien de muziek in onze kerk zeer waardeert en dat voor Anne muziek niets zegt. Anne is zeer handig met techniek zoals computers en zij vinden het erg prettig dat zij wekelijks de orde van dienst per e-mail toegestuurd krijgen. Francien was huisvrouw en heeft jarenlang zeer prettig en zinvol werk in de wijk gedaan.

Anne noemt als beroep kantoorbediende, maar dat lijkt me een erg simpele aanduiding voor administratief en organisatie medewerker bij de ABW. Daarnaast heeft hij ook de administratie van de kerk gedaan.

Sinds het lichamenlijk voor Francien erg zwaar is geworden, is Anne nog een tijd alleen naar de kerk gegaan, maar ze zijn erg blij dat ze via de kerktelefoon alles kunnen volgen, nu Anne ook zoveel tijd kwijt is met de verzorging van zijn vrouw, wat hij overigens met alle liefde doet.

Bedankt

Hans Aaftink

Op de eerste zondag van het nieuwe jaar ontving ik tot mijn verrassing een schitterend boeket rozen, ter gelegenheid van mijn vertrek per eind 2004 uit de Financiële commissie. Uiteraard heb ik de brenger, Henk Kroese, hartelijk bedankt voor dit fraaie blijk van waardering, maar ik heb er behoefte aan mijn dank ook op deze wijze nogmaals jegens gemeente en kerkenraad te uiten.

Oecumenische vastenmaaltijden en avondgebeden

Het thema in deze veertigdagentijd is: “De zeven werken van barmhartigheid.”

‘Barmhartigheid is de concrete uitvoering van het evangelie zoals Jezus dat als de Gezalfde Gods (= Christus Messias) aan de wereld verkondigde.’

De vastenmaaltijden worden zeer sober gehouden en daarmee wordt geld uitgespaard. Geld dat we inzamelen voor een speciaal doel. Dit jaar willen we dat geld bestemmen voor het drugspastoraat in Amsterdam Zuidoost. Dit "werk van barmhartigheid" is een oecumenisch project waaraan de kerken van De Nieuwe Stad meedoen. De werkgroep zelf zal ook een avondgebed verzorgen. We willen dit goede werk van harte steunen met ons geld en ons gebed.

De data vindt u onder 'Kerkdiensten', onder 'Agenda' op de site. Alle verdere gegevens vindt u in de folder die u is uitgereikt.

Als een bloem die haar blaadjes dichtvouwt

Margreet Ton,
lid van de gespreksgroep Kantershof

Deze gespreksgroep draait nog steeds. Zo eens in de zes weken komen we met z'n tien bij elkaar en dat nu al zo'n jaar of zeven, acht. De meeste deelnemers praten vanuit hun geloof, de anderen gaan niet naar de kerk of geloven niet, maar spreken vanuit een humanistische visie of hun maatschappelijke betrokkenheid. Veel onderwerpen zijn de revue gepasseerd en dikwijls kwamen de emoties boven. Nu eens spraken we over geloof en geloofszaken, dan weer over andere geloven, maatschappelijke onrust, onze jeugd en ons leven, (theologische of filosofische) boeken of fragmenten daaruit. Een van de hoogtepunten voor mij was de avond dat we spraken over muziek: welke muziek vind je het mooist en waarom? Wat doet die muziek met jou en hoe komt dat? Het is al langer bekend en bleek toen ook: muziek raakt mensen dieper nog dan woorden. In de groep heerst groot vertrouwen. We voelen ons geborgen bij elkaar en vertellen elkaar meer dan onze vrienden of familie. Daar zit natuurlijk ook een andere kant aan. We praten al zo lang met elkaar en hebben geestelijk zoveel met elkaar beleefd dat we misschien niet toegankelijk meer zijn voor nieuwelingen. We zijn als een bloem die haar blaadjes dichtvouwt als het zonlicht verdwijnt en het donker komt. Wij vouwen onze blaadjes dicht om de warmte en vertrouwelijkheid van ons groepje af te schermen van invloeden van buitenaf. Hopelijk verrijken we elkaar geestelijk nog lang met onze gesprekken.

Een kwestie van smaak: Bankstel

Anita, een verslaafde

Oververmoeid en verkleumd kwam ik bij het Scheepvaartmuseum. Voor de zoveelste keer bij mijn vriend weggelopen. Het was guur en ik wist het niet meer. Mijn methadon had ik verkocht om sigaretten en dope te kopen. Mijn voeten deden ontzettend pijn. Toch kon ik op dat moment mijn geluk niet op, want onder een afdak stond een leren bank!
Eindelijk kon ik wat gaan slapen. Ik schoof de bank op een goede plaats zodat ik de wind niet in mijn gezicht kreeg. Het was bizar koud maar bij De Regenboog had ik een dekentje gekregen. Ik had gelukkig alles: mijn dope en sigaretten.
Dus mocht ik wakker worden, dan werd ik tenminste niet ziek wakker. Dank je wel bank!
*(Een kwestie van smaak: beelden en teksten van daklozen. Nieuwjaarsgeschenk van D(rugs)P(astoraat)A(msterdam) aan de vrijwilligers.
Teksten: schrijfclub Kantlijn,
foto's Mayanne Könst.)*

Eenheid onder Christenen

Frank Odinot

Iemand die de gezamenlijke dienst had meegemaakt zei: "Zo wil ik het graag vaker doen!" Het ging over de Dienst van de Eenheid, die op 23 januari door alle vijf de kerken van De Nieuwe Stad, tegelijkertijd parallel in de twee zalen werd gehouden.

En het was waar: zelden liep een gezamenlijke dienst zo soepel en waren de bijdragen van de afzonderlijke kerkgenootschappen zo hartverwarmend.

Gevraagd was om uit te beelden wat voor ieder het fundament van het geloof inhield. Dit in aansluiting op het thema van deze dienst: Oecumene; Christus, het ene fundament. De Rooms-katholieke parochie opende de serie met een virtuele rondgang door de Amsterdamse Poort, waar mensen van verschillende geloven om hun mening werden gevraagd over hun geloofsfundament. De EBG liet een vrouw met geloofsvragen in gesprek met God gaan. Die stem kwam van een onzichtbare spreker door de luidsprekers. Hun fundament is Gods liefde.

Van de ELG had de jongerengroep zich ingespannen om een gedicht te maken met als titel 'Eigenschappen'. Dit vindt u gelijk hierna afgedrukt.

Tot slot was de SoW aan de beurt met een sketch over respect, betrokkenheid, je naaste liefhebben en openheid, wat uitmondde in het gedicht van Joe South: *Ga in mijn schoenen staan*. (Walk a mile in my shoes).

Zoals te verwachten was waren de te zingen liederen van zeer verschillend karakter. Maar allemaal zeer goed te zingen en dat was te merken aan de krachtige zang. Zo horen we het niet vaak. Ik hoop dat velen met mij eenheid hebben ervaren.

Eigenschappen

Wat ik belangrijk vind

Is voor jezelf opkomen

Respect is waar vele mensen van dromen

Elke ouder, elk kind wil toch worden bemind?

Wat belangrijk is: om mensen te hebben om mee te kunnen lachen

Vrede is wat we van elkaar verwachten

En zo delen we samen onze krachten

Ik geloof dat God een kracht is

En zijn wil macht is

En dat geloof een pracht is

Hij is onze begeleider

En voor gevangenen een bevrijder

God is een luisterend oor

Met zijn kracht ga ik er voor

Jezus is onze herder

Met hem voorop zien we altijd verder

Hij is het die onze zonden op zich nam

We zien het licht door zijn eeuwige vlam

Hij is degene die opstond uit de dood

En mensen hulp in nood bood

En nog steeds biedt

Daarom zingen wij dit lied

***Ga in mijn schoenen staan* - Verschil moet er zijn**

Twee personen staan met de rug naar elkaar toe twee meter van elkaar af en kijken om zich heen, zonder de ander te zien.

A: (*in zichzelf*) leuke lampen hebben ze hier.

B: (*idem*) Zo'n vloer zou ik ook wel in huis willen hebben.

Ondertussen doen ze beide kleine pasjes achteruit, totdat ze tegen elkaar opbotsen.

A: O sorry, ik zag u niet staan.

B: Nou, u moet wel uitkijken waar u loopt. Een beetje respect kan geen kwaad.

A: Vindt u? Ik kan dat woord niet meer zo goed verdragen. Het klinkt vaak zo boos en dwingend, alsof je iemand op z'n nummer wilt zetten. Voelt u zich niet gerespecteerd hier in de kerk?

B: Zo bedoel ik het niet. Ik bedoel meer dat je je iets gelegen moet laten liggen aan een ander. Dat je je betrokken toont bij je medemens. En dat u mij in mijn waarde laat.

A: Ja, als u het zo stelt, daar kan ik het wel mee eens zijn. We zijn hier tenslotte in de kerk, dus dan verwacht je toch wat betrokkenheid.

B: Op mij bent u anders niet zo betrokken!

A: Nee, ik ken u niet, bent u hier nieuw?

B: Ja, ik kom hier voor het eerst.

A: Ik dacht ook al, een vreemde eend in de bijt. Uw wieg stond vast niet in Nederland.

B: Dat klopt, ik ben hier niet geboren. Is dat dan belangrijk? Als het goed is komen we hier voor hetzelfde.

A: Dan ben ik toch wel benieuwd.

B: Heel simpel: Als wij hier zondags in de kerk komen dan weten we toch allebei van Jezus. Christen zijn betekent toch leerling van Jezus zijn? Hij leefde het ons toch vóór: heb je naaste lief, want hij is zoals jij.

A: Dat u dat zomaar zo makkelijk tegen een onbekende zegt!

B: Een beetje openheid kan toch geen kwaad?

A: Daar hebt u gelijk in. Want wat wéét je nou helemaal van een ander.

B: Inderdaad, al leer je mensen beter kennen, je weet toch nooit helemaal wat er in een ander omgaat. Als iemand anders praat wordt er al gauw gedacht dat hij anders is.

A: U hebt wel gelijk. We beoordelen elkaar vaak op de buitenkant. We zeggen altijd wel dat we open willen zijn in de kerk, maar dat valt niet altijd mee. We willen wel rekening houden met de verschillen, maar dat gaat niet altijd vanzelf. Een beetje meer openheid kan geen kwaad.

B: Leuk dat u dat zegt, want als u eens wist wat ik allemaal heb meegemaakt! Als u in mijn schoenen kon staan!

Ga in mijn schoenen staan

Als ik nou jou was, en jij dan mij was, als dat zou kunnen
En wij konden kijken in elkaars hoofd met elkaars geest
Als je alles kon bekijken met andere ogen
Dan zou je zien dat je steeds ziende blind bent geweest

Refrein

*Ga in mijn schoenen staan
Ga in mijn schoenen staan
Had je mijn schoenen aan
Wat had jij gedaan?
Ga in mijn schoenen staan*

Jouw hele wereld is net zo ruim als jij kan denken
Wat je wil zien, dat zie je om je heen
Dus wees voorzichtig in je oordeel over een ander
Wie zonder zonde is werpe de eerste steen
Wat je zaait, wat je zaait zal je ook oogsten
En jij en ik, wij zijn in wezen allemaal één

Refrein

Al dat gedonder in de wereld om steeds hetzelfde
Verkeerde volk, verkeerde god, verkeerde huid
Weet je, als ik vleugels had zoals een engel
Dan vloog ik naar de hoogste bergtop en schreeuwde het uit

Refrein

*(Ga in mijn schoenen staan / Walk a mile in my shoes - Joe South
CD: Muzikanten dansen niet -De Dijk)*

Een vrouw met een opdracht

De redactie in gesprek met een lid van de diaconie

Hela Reemnet vertelt enthousiast over haar bezoek, samen met Jos de Boer aan mevrouw Regina Macnack in Holendrecht.

Twee teilen vol aardappelen moeten er geschild worden, Jos is al bezig om te helpen als Hela binnen komt.

"En dat betaalt ze allemaal uit eigen zak; ze leeft van een uitkering." Verbazing en bewondering.

Mevrouw Macnack had een verlamming en het was een opgegeven zaak. Ze bad tot God en beloofde heel haar leven in dienst van de medemens te zullen stellen als God haar zou genezen. Ze is vol vertrouwen dat alles elke dag opnieuw tot een goed einde komt, met Gods hulp.

Intussen geeft ze al hulp aan ongeveer vierhonderd mensen. "Het is heel inspirerend!" zegt Hela. En de diaconie wil dit initiatief graag steunen. Onder andere door af en toe te gaan helpen op de actiedagen woensdag en zaterdag. Dat gaat geheel vanuit individueel initiatief.

Financieel kan mevrouw Macnack natuurlijk ook altijd steun gebruiken. En goede gebruikte kleding is eveneens welkom.

In de krant was onlangs te lezen dat mevrouw Macnack dit jaar één van de Helden van Zuidoost was. Stichting 'Er is hoop voor morgen'

Regina Macnack, Maldenhof 214, 1106 EX Amsterdam-ZO, Rabobank 102 339 864

Religieuze beleving

Annie Vis

Het onderwerp in onze septemberbijeenkomst was shalom (vrede), wat behalve afwezigheid van oorlog ook welzijn en welvaart betekent. In de tijd van Salomo heerste vrede rondom, zodat Juda en Israël gerust konden wonen "Ieder onder zijn wijnstok en zijn vijgenboom". Het liefhebben van de vijand in de bergrede kwam ook aan de orde, niet zo nieuw als vaak wordt gedacht, want ook in het Eerste Testament kunnen we lezen over Liefde voor de vijand. De profeet Elisa stuurde de ingesloten vijanden in Samaria weer terug naar hun baas, nadat zij eerst voorzien waren van brood en water. En ook in het Spreukenboek wordt gezegd, dat degene die zijn hongerige en dorstige vijand te eten en te drinken geeft vurige kolen op zijn hoofd stapelt.

We hebben geluisterd naar muziek uit het 'War-Requiem' van Benjamin Britten, een compositie geschreven ter gelegenheid van de herbouw van de kathedraal van Coventry die in 1940 door bombardementen was verwoest. Als teken van verzoening heeft Duitsland de kosten daarvan op zich genomen.

Een krantenartikel over het Middle East Peace Orchestra had ook onze aandacht. Dit gezelschap bestaande uit vier Joden, vier Arabieren en één zigeuner maakten hun eerste tournee van zes concerten in Scandinavië. Ieder concert werd besloten met het lied 'Hevenu shalom alichem': we begroeten je met woorden van liefde, we brengen je vredesgroeten.

De hierop volgende bijeenkomst stond in het teken van de Uittocht. Het bijbelse uittochtverhaal van het volk Israël uit Egypte is een universeel verhaal, het is van alle tijden. Aan dit verhaal gaat het uittochtverhaal van Abraham uit Ur vooraf. Maar ook het paradijsverhaal kan, zoals ds. van der Meulen ons verteld heeft in een preek, gezien worden als een uittocht, namelijk uit de onschuld. En betekende de val van de Muur niet een uittocht uit het communistisch regime?

Zo zijn er in de geschiedenis vele uittochtverhalen te noemen, waarbij ook de persoonlijke een plaats kregen in het gesprek.

Schubert schreef een compositie over de uittocht van het volk Israël uit Egypte: 'Mirjam's Siegesang', door ons met aandacht beluisterd.

De Nieuwe Bijbel Vertaling was het onderwerp van onze bijeenkomst in de novembermaand. Welk vertrouwd begrip haalt het en welke niet in de NBV? Niets nieuws onder de zon. De grote en geleerde kerkvader Hiëronymus kreeg ook met kritiek te maken over zijn bijbelvertaling in het Latijn, de Vulgata. In een brief van zijn vriend Augustinus uit Hippo werd hem meegedeeld, dat er in de christelijke gemeente van Tripoli een rel was ontstaan over het hebreeuwse woord qiqqajon. Hiëronymus had dat vertaald met "klimop", in plaats van de gebruikelijke vertaling "kalebas" (wonderboom in de NBG vertaling).

We hebben foto's bekeken van het standbeeld van Hiëronymus voor de Geboortekerk in Bethlehem en de afbeeldingen in reliëf van zijn zeer toegewijde assistenten Paula en Eustochium op de deur van dezelfde kerk.

Ook hebben we geluisterd naar 'For unto us a child is born' uit de Messiah en naar het 'Tochter Zion, freue dich' van Händel, gezongen door het Thomaner Chor Leipzig.

Op 2 februari zal de volgende bijeenkomst plaatsvinden. Over die van december zal ik het een andere keer hebben.

(noot van de redactie:

Ricinus, de wonderboom of castornoot (Ricinus Communis) is een algemeen bekend gewas. De grote zaden van deze boom of heester bevatten 50% olie, reden waarom het gewas veel in de tropen wordt gekweekt. Dat gebeurt onder andere in Indonesië, waar de boom bekend is onder de naam 'djarak'. Ricinus communis komt van nature van het Afrikaanse continent. De Egyptenaren kweekten de boom al 4000 v. Chr. en gebruikten de olie als lampolie. In de bijbel wordt verhaald over het feit dat Jonas onder een snel groeiende wonderboom zat. Dat is heel goed mogelijk, want Ricinus communis kan in de tropen uitgroeien tot een 12 m hoge boom. In West Europa wordt hij daarentegen als eenjarige struik gekweekt en wordt dan niet hoger dan 1½-2 meter. De olie wordt verkregen door haar uit de grote, gemarmerde zaden te persen. Het is een kleurloze of bleekgele, vloeibare olie, die bekend is als wonderolie en als zodanig medicinaal wordt toegepast. Het wordt ook gebruikt als smeerolie in de techniek, onder andere voor vliegtuigen. Diverse oliedelen worden verwerkt in zeep, verf lak, kaarsen, potloden en carbonpapier, en gebruikt voor het kleuren van textiel, het conserveren van leder en het waterafstotend maken van weefsels. Uit de olie wordt ook polyamidegaren bereid (Rilson). Het residu vindt toepassing als kunstmest. Verder worden de stengels van de boom tot vezels verwerkt.)

De envelop van de actie Kerkbalans

Jaap de Visser

Hebt u de envelop ingevuld en al teruggegeven (teruggestuurd mag ook)? Uw College van Kerkrentmeesters rekent op u. Het financiële beeld is niet rooskleurig. Het begrote tekort bedraagt maar liefst 15.000 euro. Ondanks een subsidie van 42.500 euro. Toch doet onze gemeente het relatief niet slecht. De afgelopen jaren zijn de bijdragen stabiel gebleven tot licht gestegen. Per individuele bijdrager zijn ze zelfs sterk gestegen. Want diezelfde inkomsten zijn binnengehaald met steeds minder gemeenteleden. Veel andere gemeenten zitten met absoluut teruglopende inkomsten. Wij blijven nog gelijk.

Toch is de offerbereidheid van de gemeente niet voldoende om de financiële huishouding gezond te maken.

Het Bureau Steunverlening wil de subsidie sterk terugbrengen. We zullen het echt zelf moeten doen. De gemeente wordt een klein kuddetje. Dat is niet erg, maar dan moet ieder gemeentelid flink bijdragen om de predikantsplaats, dat wil zeggen pastorale begeleiding en toerusting en professionele gemeente-opbouw, te behouden.

Om te beginnen doen we een beroep op de onderkant. Bijdragen moeten opgetrokken worden tot minimaal 100 euro op jaarbasis. Natuurlijk geldt dit niet voor degenen die op een minimuminkomen zitten (AOW, bijstand of minimumloon). Daar zit geen geld, maar ieder ander moet zich de vraag stellen wat de aanwezigheid van een Protestantse Gemeente in de Bijlmermeer hem of haar waard is. Degenen die 200 euro of meer op jaarbasis geven moeten in ieder geval de inflatie proberen bij te houden (2 à 3 % op jaarbasis) of meer doen als hun portemonnee daartoe de mogelijkheden biedt.

Ons college wordt iets dwingender in zijn appèl. De financiële situatie baart ons zorgen. Maar we blijven ook ontspannen. We vertrouwen op uw loyaliteit en offerbereidheid, en als de opbrengst minder is dan wij hopen en denken nodig te hebben, vinden we ook wel een weg om ons gemeenteleden daaraan aan te passen. Maar eerst bent u aan zet!

PD wordt PC

Henk Kroese, telefoon 690 3416

Toen we de laatste keer bij elkaar kwamen, op maandag 6 december, hebben we besloten de naam van onze politieke discussiegroep te wijzigen in Politiek Café. Het is een wat algemenere benaming voor hetgeen we voorstellen en waar we mee bezig zijn.

Het was alweer onze derde bijeenkomst, waarbij we als onderwerp kozen: "Olijfbomen planten voor Palestina". Dit naar aanleiding van het artikel in *Opnieuw* van december/januari.

Als discussieleider is het boeiend te ontdekken hoe verschillend de visie kan zijn binnen onze groep van acht deelnemers (er zijn inmiddels twee leden bijgekomen), maar dat we toch open blijven staan voor een andere mening. Dat gebeurde ook bij de vorige twee avonden, waar we spraken over de gevolgen van de moord op Theo van Gogh en over de vakbondsdemonstratie van 2 oktober. Toch is er aan het eind van de avond eensgezindheid over de manier waarop wij met elkaar omgaan.

Op 6 december hadden verschillenden van ons nog de heerlijkheden van sinterklaas bij zich: speculaas, chocolade en bonbons. Bij alle onderwerpen vragen we ons tot slot altijd af wat de rol van de kerk, en onze gemeente in het bijzonder, kan zijn. We zijn op de goede weg, en we leren ontzettend veel van elkaar!

Onze volgende bijeenkomst was gepland op donderdagavond 13 januari, maar kon door ziekte van bovengetekende helaas niet doorgaan. We komen nu op donderdagavond 27 januari aanstaande bij elkaar en hopen te spreken over de (politieke) gevolgen van de tsunami in Zuidoost Azië.

De God in mijn hersenen

*Toen ik al bijna ontwaakt was herinnerde ik mij
dat ik die nacht in het verleden had geleefd
en zonder de geringste verbazing weer
geloofd had dat God bestond*

*ik wilde hem eindelijk wel eens spreken
het is een bijzonder aardige man zei iemand
je kunt hem gerust eens bellen*

*ik belde en er klonk een stem, een heel lieve stem
zodat ik mij een lieve gevleugelde vrouw voorstelde
zoals je wel ziet op felicitatiekaarten*

*wilt u god, werd er gezegd, toets dan één
wilt u god niet, toets dan niet
ik toetste één*

*en dezelfde gevleugelde vrouw zei: er is nog
één wachtende voor u en die ene bent u*

*ik herinnerde mij dat ik hier eindeloos over
moest nadenken tot ik ontwaakte en God weer
was verdwenen, ergens in mijn hersenen*

Rutger Kopland

Opbrengsten uitgangscollectes

René Meijer

In de afgelopen twee nummers van *Opnieuw* hebt u mogelijk tevergeefs gezocht naar het lijstje met opbrengsten van uitgangscollectes. M'n excuses daarvoor. Om het jaar vol te maken deze keer een extra lange lijst.

3 oktober 2004	Kerk en Israël	€117,37
10 oktober	Werelddiaconaat (KerkinActie)	€177,33
17 oktober	Caïro-project (KerkinActie)	€114,45
24 oktober	Kerkmuziek	€121,50
31 oktober	Kindernevendienst en kinderkerk	€82,42
7 november	Zending (KerkinActie)	€131,50
14 november	Binnenlands diaconaat (KerkinActie)	€147,66*
21 november	Caïro project (KerkinActie)	€164,87
28 november	Solidaridad	€142,88
5 december	Missionair werk (KerkinActie)	€126,39
12 december	Caïro project (KerkinActie)	€118,16
19 december	Exploitatie De Nieuwe Stad	€135,04
24 december	Jeugdwerk	€100,44*
25 december	Kinderen in de Knel (KerkinActie)	€251,70
26 december	De Bijlmer Duif	€47,45
31 december 2004	Algemeen kerkenwerk	€34,39

De met * gemerkte collecten zijn gehouden in (na) diensten die we samen met de ELG hebben gehouden, dit betekent zoals gewoonlijk dat van de genoemde bedragen $\frac{2}{3}$ door onze eigen diaconie of College van Kerkvoogden wordt besteed (of overgemaakt) en $\frac{1}{3}$ door de Lutheranen besteed zal worden.

Als ik over het hele jaar 2004 de bedragen voor KerkinActie optel, kom ik op een totaal van €3131,30. Hiervan is €1204,82 voor 'ons' Caïro project. Voor de landelijke collectes (met de bekende folders) brachten we €1926,48 bij elkaar. Al met al is dit zo'n 45% van ons missionair en diaconaal aandeel. Ik hoop dat ik in het volgende nummer van *Opnieuw* het totale plaatje kan laten zien, dus inclusief de bijdragen via de bank.

Noodhulp en wederopbouw in Azië via KerkinActie

René Meijer

Bij het uitgaan van de diensten van Schrift en Tafel collecteren we altijd voor een diaconaal doel, preciezer gezegd, voor het werelddiaconaat. We willen delen, juist ook met mensen buiten onze eigen kring, juist ook met mensen ver weg. Doorgaans is dat het werk dat onder Soedanese vluchtelingen wordt gedaan door de Anglicaanse kerken in Caïro. Voor de dienst van 9 januari jongstleden bespraken we de mogelijkheid om hiervan af te wijken en de collecte te bestemmen voor giro 555. Uiteindelijk is gewoon het van te voren vastgestelde collectiedoel gehandhaafd en dat werd in de dienst toegelicht door ds. Van Lagen. In het onderstaande wil ik nog even hierop terugkomen maar vooral maak ik van de gelegenheid gebruik u wat meer te vertellen over het werk van KerkinActie na de aardbeving in Azië.

De dag na de ramp stuurde KerkinActie een brief rond aan diaconieën, ZWO-commissies en predikanten, waarin werd aangegeven dat het eerste geld voor noodhulp al was overgemaakt via ACT (Action by Churches Together) International. In de brief werd ook vermeld dat KerkinActie niet afzonderlijk campagne zou voeren, maar alleen via de nationale hulpactie van de Samenwerkende Hulporganisaties. Het verzoek aan de plaatselijke kerken was, voorbede te doen voor slachtoffers en hulpverleners en de inzameling van gaven te doen via giro 555. De Samenwerkende Hulporganisaties is een club van 9 grotere en kleinere hulporganisaties die sinds jaar en dag bij grote humanitaire rampen samen actie voeren om in Nederland geld in te zamelen voor (nood)hulp. KerkinActie is een van die 9 organisaties. Van de bijna 150 miljoen euro die bijeen is gebracht mag

KerkinActie zo'n 14% uitgeven. "Mag", schreef ik, je zou ook kunnen zeggen: "moet". Want hoe gek het ook klinkt, geld uitgeven is niet altijd makkelijk in een crisisgebied. Enkele jaren geleden hadden de hulporganisaties de grootste moeite om in Kosovo geld om te zetten in tastbare hulp.

Op de website van KerkinActie (www.kerkinactie.nl) staat een overzicht van wat er tot nu toe is gedaan door KerkinActie en ICCO, het overzicht is, op het moment van mijn schrijven, voor het laatst bijgewerkt op 13 januari. Als u dit leest staat er dus vast al weer een bijgewerkte versie (onder Actueel). Ik neem het een en ander over:

KerkinActie en ICCO sturen op dit moment geen medewerkers of noodhulpgoederen naar het rampgebied. In plaats daarvan geven wij financiële steun aan lokale partnerorganisaties. Zij leveren van dat geld de noodzakelijke noodhulpgoederen en assistentie. Daarnaast gaan we - nadat de eerste noodhulp is verleend - samen met hen ook werken aan de wederopbouw van het land en zorgen dat mensen economisch en psychisch weer op de been komen. Het voordeel van het werken met lokale samenwerkingspartners bij rampen is dat hulp snel ter plaatse is, er ingesprongen wordt op lokale behoeften, de kosten lager zijn en dat de lokale economie profiteert van de hulp. Ook op lange termijn kunnen onze lokale partners goed inschatten waar hulp het hardste nodig is.

In Indonesië steunt KerkinActie een vijftal hulporganisaties, meestal voortkomend uit de Indonesische kerken. Ze verlenen onder meer voedselhulp, medische zorg, ze helpen om gezinnen te herenigen en ze maken een begin met psychosociale ondersteuning. De bereikbaarheid van het rampgebied is een enorm probleem. In India steunt KerkinActie onder meer een aantal partnerorganisaties die al actief waren in de getroffen gebieden, bijvoorbeeld SAVE, een organisatie die zich inzet voor de rechten en de gezondheid van (werkende) kinderen. De organisaties hebben nu geld van KerkinActie gekregen om noodhulp te verlenen. Ook wordt noodhulp verleend door de Church of South India, een partnerkerk die toevallig in de schijnwerpers staat tijdens de komende voorjaarszendingsweek, eind februari/begin maart. Op Sri Lanka wordt eveneens hulp geboden via kerkelijke hulporganisaties die ter plaatse al actief waren voor de ramp. In Thailand wordt noodhulp verleend door een partnerkerk, de verenigde kerk van Thailand. Tot 13 januari had KerkinActie al ruim 1.000.000 euro overgemaakt aan lokale partnerorganisaties voor hulp aan de getroffen gebieden.

Nog even terug naar de collecte op 9 januari. Drie dagen tevoren was er een nationale televisieavond gehouden voor de hulpactie. De opbrengst was groot. Een aantal mensen waarschuwde voor een negatieve bijwerking: minder aandacht voor even schrijnende maar minder tot de verbeelding sprekende noden. De mensen in Darfur, bijvoorbeeld. De enorme kindersterfte in veel ontwikkelingslanden door ondervoeding en vermijdbare ziektes. We hadden in onze kerkdiensten al letterlijk stilgestaan bij de ramp. Het houden van een uitgangscollecte voor Azië zou symbolisch wel op zijn plaats zijn geweest, maar niet direct nodig. En dus... de keuze voor de vluchtelingen uit Soedan. Een zaak van lange adem. Zoals ook de hulp aan de slachtoffers van de aardbeving een zaak van lange adem zal blijken te zijn. Ik hoop u daarover te zijner tijd weer wat te kunnen vertellen. Als u dat te lang duurt of als ik het gewoon vergeet, dan kijkt u maar op de bovengenoemde website.

NIEUWS VAN BUITEN DE GEMEENTE

Met de mantel der liefde

Corrie Rijkers

Voorjaar 2005 organiseert het Mozeshuis symposia over mantelzorg voor betrokkenen en geïnteresseerden. Het programma luidt als volgt:

► **18 februari.** Openingstoespraak door Job Cohen (zelf mantelzorger). Journalist en mantelzorger Gerard van de Boomen vertelt over zijn ervaringen. Astrid Bruin, functionaris bij LOT, vereniging van Mantelzorgers vertelt over deze organisatie en de positie van de mantelzorger in de zorgketen. Monique van Soolingen werkt ruim 20 jaar in een verpleeghuis. Zij is amateur actrice en speelt een zelf geschreven dialoog.

► **4 maart.** Jet Isarin is mantelzorger voor haar zoon en onderzoekster bij het AMC. Zij schrijft over de problematiek van mantelzorgers. Trudie Nieuwendijk is functionaris bij Markant, steunpunt Mantelzorg en vertelt over praktische bijstand voor mantelzorgers. Najib Taoujni vertelt wat het A'dams Patiënten Platform voor mantelzorgers kan betekenen. Hij is ook televisieregisseur en laat een film zien. Jos Alders, mantelzorger en zangeres laat de Mantelzorg Blues horen.

► **18 maart .** Grietje Santing is voorzitter van Ypsilon: vereniging van familieleden van mensen met een psychiatrische handicap. Margriet Kooij heeft de zorg voor haar psychiatrische dochter en deelt haar ervaringen. Wil Codrington is verpleegkundige en raadslid. Zij vertaalt de problematiek van mantelzorgers in de politiek. Corrie Rijkers zal ingaan over vragen rondom zingeving en de rol van de kerken met betrekking tot mantelzorg.

► **Tijd van 10.00 -12.30 uur** in de Mozes en Aäronkerk (ingang Mozeshuis), Waterloooplein 205, A'dam. Deelname gratis. Tegen redelijke prijzen zijn er lunchmogelijkheden. Opgave bij Mozeshuis, tel. (020) 622 1305 of email: Mozeshuis@mozeshuis.nl

Hoop

*Diep in onszelf dragen wij hoop.
Als dat niet het geval is,
is er geen hoop.*

*Hoop is de kwaliteit van de ziel
en hangt niet af
van wat er in de wereld gebeurt.*

*Hoop is niet te voorspellen of vooruitzien.
Het is een gerichtheid van de geest.
Een gerichtheid van het hart,
voorbij de horizon verankerd.*

*Hoop
in deze diepe en krachtige betekenis
is niet hetzelfde als vreugde
omdat alles goed gaat
of bereidheid je in te zetten
voor wat succes heeft.*

*Hoop is ergens voor werken
omdat het goed is.
Niet alleen omdat het kans
van slagen heeft.*

*Hoop is niet hetzelfde als optimisme.
Evenmin de overtuiging
dat iets goed zal aflopen.
Wel de zekerheid dat iets zinvol is,
afgezien van de afloop,
het resultaat.*

Vaclav Havel

Geroepen en op weg gegaan

Kerkbulletin nummer 23

Het boekje 'Geroepen en op weg gegaan, een verkenning van de christelijke mystiek' is het eerste deel van een serie boekjes over mystiek.

"Binnen het protestantisme zien we wat er gebeurt als het mystieke element verwaarloosd en vergeten wordt," schreef de theoloog Paul Tillich. Mystiek wordt wel opgevat als het hart van de spiritualiteit. Daarom is er alle reden om in het kader van de abonnementenreeks van toer een serie aan mystiek te wijden.

Dit eerste deel is als introductie in dat wonderlijke verschijnsel bedoeld. Onderzocht wordt in hoeverre er al in de bijbel van mystiek sprake is en hoe mystiek in de geschiedenis beleefd wordt. Belangrijke vragen komen aan de orde. Wat is nu eigenlijk de waarde van mystiek? Bestaat er ook valse mystiek? Leidt mystiek niet onvermijdelijk tot zelfoverschatting? Wat is het verband tussen mystiek en geloof? Wanneer kan iemand een mysticus genoemd worden? Zou niet iedere christen mysticus moeten zijn?

Elk hoofdstuk begint met een motto en een kort verhaal of een legende. Juist deze opzet maakt dit boekje tot zo'n prettig leesbaar geheel en een stimulans voor bezinning.

De auteur Auke Jelsma is emeritus hoogleraar kerkgeschiedenis van de Theologische Universiteit van Kampen. Het boekje is onderdeel van het tijdschrift Toer: impulsen voor inspirerend kerk-zijn en kost € 5,50.

E-mail: verkoop@boekencentrum.nl, maar ook verkrijgbaar via de boekhandel.

Goed nieuws voor wie door de media-bomen het bos niet meer ziet! Zinweb heeft, in samenwerking met de IKON en de Publieke Omroepen, een nieuwe site ontwikkeld: zingids. Zingids wil voor u dé gids zijn voor zinvol mediagebruik. Op www.zingids.nl (of gewoon via www.zinweb.nl) vindt u recensies, geschreven door zowel vakkundigen als door 'gewone' kijkers en luisteraars. U vindt er achtergronden, interviews met programmamakers, agenda's van musea en nog veel meer. Een greep uit de (uiteraard reeds veel achterhaalde, red.) tips:

- Over Museum Catharijne Convent
- Een spiritueel kerstpakket
- Een documentaire over communekinderen
- De Boeddhistische Omroep Stichting: *My life is a message*.
- Wat de jeugd zoal bezighoudt: NCRV's Buzz Award

LEZERS SCHRIJVEN

Over de NBV

Tjitske Schukken

In mijn verzameling heb ik een gedicht van Milan Rúfus met de titel 'Wat een gedicht is'. Voor mij is het, alsof hij het heeft over de nieuwe bijbelvertaling. Naar mijn mening is de literaire vertaling geslaagd, het is een boek geworden om te lezen. Ik heb in het gedicht van Rúfus het woord 'gedicht' vervangen door 'Bijbel'. En voor mij heeft het gedicht aan zeggingskracht gewonnen.

Wat de Bijbel is.

*Het boek op tafel leggen als brood of water.
Of als zout tussen twee vingers. Dat is de Bijbel.
En niet op je hielen gaan staan.
Noch minder op je tenen. Tijd hebben.
Uit de diepte de emmer hijsen
en pal bij de bron tent noch tempel bouwen.
Als de forellen de Jordaan bedwingen,
geen vislijn kopen en weten dat de rivier
niet bestaat uit vis alleen.
Dat ze meer heeft zoals
de Bijbel meer is dan het woord.
Geen steen.
Een beeld. De vrouw van Lot -
dat is de Bijbel.*

Begraven worden in Suriname (1)

Luciën de Freitas

Nadat ik mijn serie artikelen over verschillen tussen of overeenkomsten met het kerken in Suriname en in De Nieuwe Stad had afgesloten, vroeg een collega-gemeentelid mij of ik nog iets wilde schrijven over begraven in Suriname. Het verzoek was hem ingegeven omdat kort tevoren zijn vader was overleden.

Gaarne voldoe ik aan het verzoek. Ik zal iets meer uitweiden buiten de kerk, omdat er in Suriname, in de kerk zelf, net als hier trouwens, weinig aandacht wordt geschonken aan het overlijden. Ik zal voornamelijk schrijven over de rituelen rond het overlijden en de begrafenis. Ik beperk mij tot het

kustgebied, want in het binnenland zijn het totaal andere rituelen en daar weet ik vrijwel niets van. In zal het onderwerp in twee artikelen behandelen. Vandaag deel 1.

Volgens de wet moet een lijk binnen drie dagen ter aarde worden besteld. Maar - vooral bij christenen - duurt het wel eens 7 tot 10 dagen, vooral omdat vaak familie uit het buitenland moet overkomen. De toestemming om de begrafenis uit te stellen moet bij de politie worden aangevraagd en wordt altijd gegeven. Hetzelfde geldt voor transport van het lijk van het adres van overlijden (bijvoorbeeld thuis, in een bejaardentehuis of in een ziekenhuis) naar het mortuarium.

In tegenstelling tot Nederland kent Suriname geen begrafenisverzekering. Tenminste, tot vijf jaar geleden toen ik er nog woonde. Er zijn wel de zogenoemde begrafenisfondsen, maar wat zij aan geld uitkeren is vaak zelfs niet voldoende om de meest eenvoudige lijk-kist te kopen. Bij sommige bedrijven is in de arbeidsovereenkomst (cao) een bijdrage aan begrafenis-kosten vastgelegd.

De staat betaalt

Voor het gemak ga ik in dit artikel uit van die gevallen waarbij de familie van de overledene zorg draagt voor de begrafenis en alles er om heen. Het komt wel eens voor dat iemand 'van landsweg' (dus door de staat) moet worden begraven. Hoe vervelend het ook is, de waarheid gebiedt mij om te zeggen dat het geen waardige begrafenis is. De lijk-kist is niet om aan te zien en je zou bijna kunnen zeggen dat de overledene op een begraafplaats 'gedumpt' wordt. Daarbij wordt absoluut geen rekening gehouden met bijvoorbeeld de geloofsovertuiging van de overledene. Ik zag hier op tv eens een reportage over hoe mensen op overheidskosten begraven worden als niemand dat wil of kan doen. Een van de verantwoordelijke personen rond de organisatie van zo'n begrafenis benadrukte in de reportage dat iedereen, ongeacht zijn maatschappelijke positie, waardig naar zijn laatste rustplaats wordt gebracht. Er werd ook een door de overheid betaalde uitvaart getoond. Het was inderdaad stijlvol!. Terug naar de 'normale' situatie in Suriname.

Veel zelf doen

Wanneer iemand is overleden moet de familie alles zelf regelen: van het afleggen tot het inhuren van de begrafenisonderneming. En tussen deze twee uitersten en ook daarna, valt er zoveel te doen dat je er bij wijze van spreken bijna dood bij neervalt. Het vergt veel van je lichamelijke conditie, om niet te spreken van de emotionele kant van zo een gebeuren! Het is niet zo dat alles volgens een lijstje wordt afgewerkt. Veel dingen lopen door elkaar. Een van de eerste zaken die geregeld moet worden is de dag van de begrafenis. Die kan veelal bepaald worden wanneer bekend is of en wanneer er familie uit het buitenland overkomt. De aankondigingen via radio en in de krant. Het laatste is hier ook gebruik. Aankondigingen via de radio zijn hier minder bekend bij de blanke Nederlanders. Op de Surinaamse radiostations hier zijn vaak overlijdensaankondigingen te horen. Zo gebeurt dat ook in Suriname.

Medeleven

Al op de eerste dag van het overlijden is het vaak een komen en gaan van burens, vrienden en andere relaties van de familie of de overledene. Zelfs wanneer de familie laat weten dat ze 'geen rouwbeklag' (rouwvisite) wil, komen er toch mensen langs. Vooral 's avonds. Er wordt dan gegeten en gedronken (thee, koffie, cacao - hier zegt men chocolademelk -, maar er wordt ook alcohol geschonken).

Hoe goed de visite ook gemeend is, vaak houden de belangstellenden geen rekening met de fysieke en emotionele omstandigheden van de familie. De laatste 'gasten' vertrekken meestal rond middernacht. Pas dan kan de familie naar bed om de volgende ochtend weer vroeg op te staan, want er moet zoveel worden geregeld.

Wensen

Vaak wordt er speciale kleding gemaakt of gekocht. In Suriname is wit en zwart gebruik. Dat is allemaal spoedwerk. Er moeten met de begrafenisonderneming en met de begraafplaats afspraken worden gemaakt. Wordt het een zandgraf of een grafkelder. In het laatste geval: wordt het een betegelde kelder of niet. De keuze hangt soms af van de wens van de overledene, maar niet zelden speelt ook het geld een rol, want een begrafenis in Suriname is heel erg duur! Wat voor soort kist wordt het. Model, kleur, houtsoort, afwerking, handgrepen, ze spelen alle een rol (in de kosten en ze moeten in overeenstemming zijn met de wensen van de overledene of de familie). Maar er moeten ook bloemen besteld worden. Ook de zangbundeltjes mogen niet worden vergeten. Er is een

standaardbundel met zo'n 75 stichtelijke liederen, die wel kan worden aangepast aan de wensen van de familie.

Tijdens het rouwbeklag wordt vaak gezongen en gebeden. Maar schrikt u niet: er wordt ook wat afgelachen. Er worden anekdotes verteld en vaak is de overledene hierbij het middelpunt.

'Singi neti'

Langzaam aan nadert de dag van de begrafenis. De avond vooraf wordt genoemd de 'singi neti', letterlijk: de zangavond. Dan is het meestal erg druk. Van heinde en verre komen er mensen. Er worden stichtelijke liederen gezongen, er wordt gebeden, er is een overdenking, er worden broodjes verstrekt en er is van alles te drinken, net als tijdens het rouwbeklag. Het 'officiële gedeelte' van de singi neti duurt één tot twee uur.

Als de singi neti is geweest, is de grootste drukte voor de familie voorbij. Alles is immers al geregeld voor de begrafenis. De volgende dag wordt meestal besteed aan het laatste afscheid, kleding ophalen en begrafenis. Op deze dag voert men veelal een race tegen de klok.

Over deze laatste onderwerpen schrijf ik in het tweede deel.

Nieuws van de redactie

Hylke Sies

Opnieuw verandert. Om te beginnen van e-mailadres. Per direct is het nieuwe adres:

redactie_opnieuw@yahoo.co.uk (er verandert dus alleen iets achter het @-teken) Meer mailopslag (een ruimere brievenbus) en soepeler regels liggen eraan ten grondslag. Hopelijk zijn de tijden van onbestelde berichten achter de rug. Daarnaast is de deadline voor het oktober-nummer vervroegd (!) vanwege prettige omstandigheden... ten overvloede het hele rijtje:

Uitgave:	Deadline:
Maart	20 februari
April	20 maart
Mei	17 april
Juni	22 mei
Juli-augustus	19 juni
September	21 augustus
Oktober	14 september (NB: woensdag!)
November	23 oktober
December 2005 - januari 2006	20 november

Liever geen eigen layout

Een verzoek om geen opmaak in copij aan te brengen. Eigen lettertypes, aparte marges, eigen kop-indeling, paginanummering, tabellen met schaduw etc. zien er allemaal prachtig uit. Het moet echter allemaal worden verwijderd, want uw eigen codes 'doorkruisen' onze opmaakcodes.

Bovendien levert u meestal copij aan als A4'tje, terwijl *Opnieuw* als A5-boekje wordt gedrukt. En dan past een tabel al gauw niet meer. Bespaar u wat werk door het 'simpel' aan te leveren, dat maakt ons werk ook simpeler. Bedankt.